

 <p>Dokter Klinkertweg 18 8025 BS Zwolle 038-455 9851 info@mccklik.nl</p>	Microbiologie M KINKHOEST, LUCHTWEGINFECTIES
	1 ^e druk 1996 6 ^e druk 2021

Deze werkafspraken tussen huisartsen en de artsen-microbioloog van het Laboratorium voor Medische Micro-biologie en Infectieziekten (LMMI) geeft de methode aan waarmee de verwekker van de genoemde symptomen of ziekte opgespoord kan worden. Nadere informatie over infectieziekten is te vinden op de website van de RIVM: www.infectieziekten.info. Zie ook de website van het LMMI, www.lmmi.nl, voor uitgebreide informatie over materialen.

KINKHOEST

Kweek, PCR, Serologie

Indicaties	
Curatie patiënt	Bij verdenking is het meestal te laat voor adequate behandeling.
Bescherming omgeving	Met name om kans op besmetting zuigelingen of jonge kinderen te verkleinen.
Epidemiologie	Op populatieniveau kan het met name relevant zijn te weten welke stam rond gaat (dan dus kweek gewenst).

Bepalingen	Commentaar
Nasofarynxkweek Voorkeur bij ziekte duur < 4 weken (Kan tegelijk met PCR)	Met dunne nasopharynxwat in transportmedium. Met name in begin van de ziekte (tot 4 weken). Behalve voor de diagnose ook van belang voor epidemiologie en vaccinbereiding. Vermeld bij aanvraag: kinkhoest?
PCR Voorkeur bij ziekte duur < 3 weken	Meest gevoelige bepaling. Nog iets langer te bepalen dan kweek in verband met dan nog aanwezige dode bacterieresten. Met droge dunne nasopharynxwat af te nemen.
Serologie	Idealiter 1e serummonster zo spoedig mogelijk na begin symptomen. 2e monster afhankelijk van leeftijd: < 1 jaar: 6 weken later 1-4 jaar: 4 weken later > 4 jaar: 2 weken later.

Techniek

Voor de kweek en de PCR kan de ouder zelf, als het kind slaapt, de nasopharynxwat af-nemen. Dat moet wel geïnstrueerd worden: de wat moet diep in de neus worden gebracht. U kunt gebruik maken van de *kinkhoest-set*. De watten na afname bij 2-8 graden bewaren tot het volgende transport naar het LMMI of en de volgende dag naar het LMMI transporteren of zo spoedig mogelijk inlever bij het LMMI.

Opmerkingen

- Kinkhoest komt ook voor bij gevaccineerden!
- Onderzoek duurt maximaal 2 weken (PCR duurt 1-5 dagen, serologie 2-8 dagen en de kweek 1 á 2 weken). Uitslag volgt schriftelijk.
- Voor kinkhoest geldt een meldingsplicht. Indien de uitslag 'positief' is meldt het LMMI dit aan de GGD, indien mogelijk nadat de aanvrager is geïnformeerd.

LUCHTWEGINFECTIE

Sputumkweek + resistentie

Indicatie	
Sputumproductie en comorbiditeit	Met name bij comorbiditeit kan een kweek zinvol zijn wegens dan Mogelijk andere verwekkers (bv Pseudomonas, aspergillose, Gram negatieven). Dit geldt bv bij bronchiëctasiën, respiratoire insufficiëntie, COPD, cytostaticagebruik. Bij voorkeur in overleg met longarts of oncoloog. Zie ook Zwolse Werkafpraak Chemotherapie.

Te vermelden Gegevens	Commentaar
Verloop en duur	
Comorbiditeit	Zie hierboven.
Antibiotica gebruik	Welke?

Techniek

Tevoren mond spoelen met water, en kunstgebit uit. Niet keel schrapen, maar ophoesten! Bij voorkeur eerste ochtendsputum, vanuit de diepte opgehoest (goed instrueren: 'vanuit uw tenen ophoesten'). Zo snel mogelijk (in ieder geval dezelfde dag nog!) naar het lab laten brengen.

Opmerkingen

- De sputumkweek op het laboratorium duurt in de regel 2 dagen (geen verwekker gekweekt) tot 4 dagen (verwekker gekweekt, gevoeligheid bepaald).
- Bij niet productieve hoest is serologie op atypische verwekkers te overwegen, zie onder Serologie.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden, op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van MCC Klik.